

DADES DE L'ENTITAT SOL-LICITANT

Nom: ONCOLLIGA - Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica
Seu Vallès Occidental: Salmerón, 100 - 08222 Terrassa

NIF: G 63487607

Telèfon: 93.240.58.88 **Fax:** 93.240.58.87

e-mail: oncolliga@oncolliga.cat

web: www.oncolliga.cat

Persona de Contacte: Núria Casaldàliga Pujol

Presentació de l'Entitat:

ONCOLLIGA - Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica - és una entitat sense afany de lucre, que té per finalitat l'atenció psicosocial a persones amb càncer i a la seva família durant tot el procés de la malaltia, alhora que realitza activitats de divulgació, prevenció i rehabilitació.

Va ser constituïda el dia 30 de desembre de 2003, té personalitat jurídica pròpia i està subjecta a la legislació de la Generalitat de Catalunya, que es regeix per les normes legals i reglamentàries que siguin d'aplicació i, de manera especial, pels seus Estatuts.

La Fundació Oncolliga exerceix les seves funcions dins el territori de les comarques de Barcelona. Està adherida al codi ètic de les associacions i col·labora i estableix relació amb tot tipus d'institucions públiques i privades, i pertany a la Federació Catalana d'Entitats contra el Càncer (FECEC) i a la Federació Catalana de Voluntariat Social (FCVS). Està present en diferents consells municipals i altres entitats a fi de promoure una millor actuació i assolir les seves pròpies finalitats.

Des dels inicis, la Fundació Oncolliga realitza programes d'intervenció psicosocial per oferir suport a persones diagnosticades d'una malaltia oncològica i als seus familiars al llarg de tot el procés de la malaltia, per millorar el seu benestar i la seva qualitat de vida i disminuir l'estrès psicosocial de tota la unitat familiar.

Un equip multidisciplinari format per professionals de Treball social, de la Psicooncologia, de Treball familiar, amb suport administratiu i del Voluntariat, treballa per donar una atenció global i personalitzada a pacients oncològics i les seves famílies i/o persona cuidadora no professional a través de serveis i programes específics i gratuïts per donar resposta de manera àgil i immediata a les seves necessitats.

2.- DADES DEL PROJECTE

Títol del projecte: SERVEI D'ATENCIÓ A DOMICILI "SAD" PER A PERSONES AMB CÀNCER

Responsable del projecte: Gemma del Àguila, Treballadora Social

Durada del projecte: Contínua

Descripció del projecte

El Servei d'Atenció a Domicili (SAD) de la Fundació Oncolliga és un recurs assistencial gratuït, de suport pràctic a domicili per a persones amb càncer en situació de dependència i/o pal·liativa i a les seves famílies per facilitar la permanència a la llar de la persona malalta i alleugerir la càrrega dels familiars i/o persona cuidadora no professional. S'activa de manera àgil i immediata i s'ofereix suport a la persona amb càncer en la higiene personal, control de medicació, higiene de l'entorn, alimentació, acompanyament, i a la persona cuidadora en orientació i pautes per la mobilització i estimulació del malalt, cura de la higiene personal i prevenció de situacions de risc.

Un equip de professionals de Treball Familiar, sota la coordinació de Treball Social, donen suport pràctic en el domicili, per tal de millorar el benestar i la qualitat de vida de la persona malalta, i facilitar la tasca de la persona cuidadora. Aquest servei permet allargar l'estada al domicili, si aquest és el desig, i prevenir la claudicació familiar.

Així, el Servei d'Atenció a Domicili (SAD) ofereix suport a la persona amb càncer en les seves Activitats Bàsiques de la Vida Diària (ABVD) i, a més, representa un suport eficaç per la persona cuidadora, orientant i millorant la cura del pacient i prevenint situacions de risc.

El procés d'atenció s'inicia a partir de la demanda realitzada pels professionals de l'àmbit de la salut o de Serveis Socials (ABS –Àrees Bàsiques de Salut-, Hospitals, Serveis Socials Municipals, Hospitals, Equips PADES -Programes d'Atenció a Domicili. Equips de Suport-, etc.), o a petició del pacient i/o familiars pròxims. El Departament de Treball Social de la Fundació valora les necessitats psicosocials i s'estableix un pla d'actuació consensuat amb la família i/o pacient. A més, es manté contacte continu amb l'equip professional que ha derivat el cas per tal de fer el seguiment i compartir informació. Una adequada comunicació amb els equips que intervenen facilita una intervenció més acurada, amb objectius comuns i plans d'actuació consensuats, que reverteixen en el pacient i la seva unitat familiar.

La periodicitat del servei pot ser molt variable, en funció de les necessitats i de la disponibilitat de l'equip de Treball Familiar. La freqüència del servei pot variar des d'un dia a 5 dies/setmana i es realitza de dilluns a divendres en horari de matí. La duració del servei oscil·la entre un dia a mesos.

La finalització del servei pot ser per diferents motius: estabilització de símptomes, reorganització familiar, ingrés a un centre Socio-Sanitari o èxitus del pacient o intervenció d'altres recursos.

A més, des de l'inici del programa es va crear un estoc de material clínic (llits, grues, caminadors, matalassos antiescares, elevadors de vàter,...) amb l'objectiu de promocionar la màxima autonomia del pacient en el seu domicili, i proporcionar suport pràctic als familiars i/o persona cuidadora, millorant l'atenció al pacient.

La innovació del projecte és la ràpida resposta en l'assignació del servei. També ofereix la possibilitat de intervenir en situacions puntuals durant els tractaments de la malaltia i/o quan la situació del pacient no només és deguda al procés de la malaltia, sinó que hi ha altres factors socials que fan necessària la intervenció dels serveis públics. Oncolliga ofereix el servei mentre es tramiten els serveis d'atenció primària o especialitzada. Aquest servei es complementa amb el préstec de material clínic (llits clínics elèctrics, cadires de rodes, cadires de bany, elevadors de vàter, grues,...), el suport psicològic a domicili i el servei de voluntariat de l'entitat.

Un equip de professionals de Treball Familiar, sota la coordinació de Treball Social, donen suport pràctic en el domicili, per tal de millorar el benestar i la qualitat de vida de la persona malalta, i facilitar la tasca de la persona cuidadora. Aquest servei permet allargar l'estada al domicili, si aquest és el desig, i prevenir la claudicació familiar.

Funcions del Treball Familiar

A.- Atenció personal a la persona malalta

- higiene personal: bany, hidratació de la pell
- higiene en el vestir: canvi de llençols, tovalloles, bolquers,...
- higiene de l'entorn: ventilació i neteja de l'habitació i bany
- acompanyament: facilitar i estimular la comunicació
- higiene alimentària: preparació de dinars i orientació en els hàbits alimentaris
- estimulació i mobilització de la persona malalta

B.- Atenció familiar

- educació familiar: tècniques de mobilització del malalt i de la higiene personal
- prevenció de situacions de risc per cansament dels cuidadors, estrès emocional, claudicació familiar.

C.- Atenció a la llar

- alimentació de la persona malalta, cura de la roba i objectes personals, neteja i manteniment de la llar

D.- Atenció sanitària (sota control mèdic)

- control i organització de les dosis de medicació
- administració de la medicació per via oral
- prevenció d'úlceres
- cura tòpica de les ferides
- posar ènemes
- canvi de bosses d'ostomia
- neteja i canvi de cànules
- detecció de factors de risc i símptomes

Justificació del projecte

El càncer és una malaltia de gran rellevància social, tant per l'alt nombre de persones afectades com per l'alt percentatge de tipus de càncer que no són curables i que esdevenen crònics. Segons indica *la Agencia Internacional para la Investigación del Cáncer (IARC)*, l'envelliment de la població així com la detecció precoç són els principals factors responsables de l'augment del nombre de casos de càncer registrats en els últims anys. A més de tota la problemàtica mèdica, és una malaltia que transcendeix més enllà, afecta a les relacions familiars i socials de la persona malalta, a la seva economia, capacitats, habilitats, recursos, etc. En definitiva, afecta a la totalitat de la persona i la unitat de convivència.

L'informe de Salut del 2016 publicat pel Departament de Salut de la Generalitat, senyala que l'any 2014, els tumors han estat la primera causa de mort, amb una taxa bruta de 230,4 defuncions per cada 100.000 habitants, i han causat el 28,2% de totes les morts (el 33,9% en els homes i el 22,4% en les dones), i s'estima que el 60% de les persones que moren de càncer requereixen intervencions especialitzades de cures pal·liatives. Com ha destacat l'Organització Mundial de la Salut, les cures pal·liatives són un dels pilars de l'atenció a pacients amb càncer i altres processos crònics en fases avançades i terminals.

En l'atenció de cures pal·liatives es produeixen situacions impactants i canviants que demanden de suport en el domicili a la persona malalta i a la família i que s'activi de manera àgil i immediata i, en alguns casos, els recursos informals i formals són insuficients per cobrir l'atenció global en el domicili. S'ha de tenir en compte que, en aquestes situacions, a més de dolor, esgotament i símptomes somàtics, hi ha intenses manifestacions emocionals de difícil control.

Normalment, per cada persona malalta atesa hi ha dos o tres familiars del seu entorn dedicats a la seva cura, i molt probablement aquests també necessiten suport psicosocial per poder-ne tenir cura i per prevenir el dol complicat. El malalt oncològic i/o família necessita un suport i cura molt especialitzada per facilitar la seva permanència en el propi domicili sempre que la situació ho permeti. Una valoració exhaustiva d'aquestes variables és imprescindible perquè l'abordatge integral sigui òptim.

A més, en els darrers anys, degut als canvis en l'estructura familiar, la difícil situació laboral i econòmica, i l'augment de l'esperança de vida, entre d'altres, hi ha moltes persones que viuen soles o compten amb una sola persona cuidadora no professional (parella o altre familiar) i amb un suport social escàs. La situació s'agreuja quan s'afegeixen problemes d'accessibilitat a l'habitatge.

Els recursos existents són els genèrics dels Serveis Socials Municipals de cada població però amb unes carències importants: falta d'agilitat en la concessió del servei (demora en la resposta), falta d'especialització en malalts oncològics, falta de recursos humans (hi ha llistes d'espera), rigidesa en els criteris econòmics, etc. Tot i la voluntat de l'administració de voler donar resposta a les noves i emergents necessitats socials, actualment el pacient oncològic i especialment el pacient pal·liatiu té especial dificultat a accedir als serveis degut al temps de demora existent.

Aquesta realitat justifica un Servei d'Atenció a Domicili per a persones amb càncer, per poder donar resposta de manera àgil i immediata a les necessitats que puguin sorgir durant el procés i especialment en les fases terminals de la malaltia, tenint en compte la urgència i la ràpida evolució de la malaltia en la majoria de casos.

Població destinatària del projecte

El projecte s'adreça a persones amb càncer des del diagnòstic i durant tota l'evolució de la malaltia i que, per la seva situació de dependència i per la seva situació social, necessiten d'una atenció especialitzada per facilitar l'estada en el seu domicili sempre que la situació ho permeti. També s'adreça a familiars i/o persona cuidadora no professional dels malalts oncològics per tal de donar-los suport en la situació existent.

Objectius

OBJECTIU GENERAL

- Oferir una atenció personalitzada a la persona amb càncer en el seu domicili, i que s'activi de manera àgil i immediata per millorar el benestar i la qualitat de vida de tota la unitat familiar.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Oferir suport psicosocial a la persona amb càncer i a la família durant el procés de la malaltia.
- Facilitar suport a la persona amb càncer en les Activitats Bàsiques de la Vida Diària (ABVD).
- Potenciar la màxima autonomia de la persona amb càncer i afavorir el manteniment d'activitats diàries en aquelles situacions que ho permeti la malaltia, prevenint situacions de deteriorament o disminució de la qualitat de vida dels pacients.
- Donar suport a familiars i/o persona cuidadora que tenen al seu càrrec una persona amb càncer en situació de dependència i/o pal·liativa per prevenir la claudicació familiar.
- Potenciar i reforçar el rol de la persona cuidadora no professional.
- Facilitar la permanència de la persona amb càncer al domicili i evitar o retardar els ingressos a centres residencials o hospitalaris.
- Oferir suport en l'elaboració del dol a la família i/o persona cuidadora.

Recursos necessaris per desenvolupar el projecte

Recursos humans

- ✓ 1 treballadora social
- ✓ 1 treballadora familiar
- ✓ 1 psicooncòloga
- ✓ 1 administrativa
- ✓ voluntaris

Recursos materials

- ✓ material fungible: guants,...
- ✓ bates i esclops ergonòmics
- ✓ material clínic: llits clínics, grues, matalassos antiescares, cadires rotatòries de dutxa, vàters portàtils, elevadors de vàter,...

Metodologia i calendari de desenvolupament del projecte

El procés establert és el següent :

1. Derivació per part dels Serveis d'Atenció Primària, Social o Sanitària
2. Entrevista amb Treball Social, anàlisi i estudi de la demanda amb la persona amb càncer o familiar
3. Proposta d'horaris i funcions d'atenció, d'acord amb la necessitat i la disponibilitat de recursos
4. Garantia d'inici del servei en 48 hores
5. Visita a domicili abans d'iniciar el servei. Aquesta visita la realitza la Treballadora Social juntament amb el/la Treballador/a Familiar (TF). Es fa la presentació del/la TF i se signa el contracte de serveis
6. Seguiment del servei (incidències, canvis en les necessitats...)

El seguiment del servei es realitza a diferents nivells:

- Seguiment telefònic de la Treballadora Social amb la família
- Visites a domicili de la Treballadora Social
- Reunions Treball Social i Treball Familiar
- Reunions mensuals de coordinació de l'equip (Treball Social, Treball Familiar i Psicooncologia)
- Coordinació amb altres equips que intervenen en el cas: Equips PADES, Serveis Socio-Sanitaris, Serveis Socials, Hospitals,...

El SAD s'ofereix de dilluns a divendres de 8 a 20 hores, preferentment en horari de matí. La periodicitat del servei és un cop o dos per setmana en funció de les necessitats de la persona malalta i/o de la persona cuidadora.

La finalització del servei es produeix per alguna de les següents causes:

- Assignació d'un recurs assistencial públic i/o privat i sempre que no sigui necessària la complementarietat dels serveis
- Ingress hospitalari

- Voluntat de la persona malalta i/o familiar i/o persona cuidadora
- Èxitus de l'usuari

Calendari d'activitats:

Activitats	Mesos											
	Gn	Fb	Mç	Ab	Mg	Jn	Jl	Ag	St	Oc	Nv	Ds
Acollida, anàlisi i valoració del cas per part de Treball Social	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gestió i avaluació del cas per Treball Social	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Suport pràctic a domicili de Treball Familiar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Reunió de coordinació de l'equip SAD (Treball Social i Treball Familiar)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Reunió de supervisió de Treball Social, Treball Familiar i Psicologia	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Coordinació amb els equips professional que deriven	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Avaluació del Servei	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Avaluació del projecte

Seguiment i avaluació continuada (incidències, canvis en les necessitats,...):

- Seguiment per part de Treball Social
- Reunions de Treball Social i Treball Familiar
- Reunions mensuals de coordinació de l'equip (grup de Treball Familiar, Treball Social i Psicooncologia)
- Coordinació amb altres equips que intervenen en el cas: Equips PADES, Serveis SocioSanitaris, CAPs,...

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de persones ateses
- Nombre de serveis realitzats
- Temps en iniciar el servei
- Grau de satisfacció del servei, de beneficiaris i de professionals de referència
- Motius de finalització del servei (reorganització familiar, intervenció SSAP, ingrès, èxitus)

PRESSUPOST				
Recursos humans				
PERSONAL		Cost total	% dedicació projecte	
Psicooncòloga	1	39.629,99 €	15,00%	5.944,50 €
Treballadora Social	1	33.434,54 €	15,00%	5.015,18 €
Treballadora Familiar	1	23.338,19 €	100,00%	23.338,19 €
Administrativa	1	26.620,60 €	15,00%	3.993,09 €
Auxiliar Adm. i suport logístic	1	10.627,22 €	15,00%	1.594,08 €
Gerència	1	46.000,00 €	5,00%	2.300,00 €
Tècnic comunicació	1	15.301,04 €	5,00%	765,05 €
SUBTOTAL				42.950,10 €
Recursos materials				
INFRAESTRUCTURA I GESTIÓ				
Compres i consums				5.500,00 €
Serveis externs				4.000,00 €
Despeses de gestió				5.000,00 €
SUBTOTAL				14.500,00 €
TOTAL PROJECTE				57.450,10 €

Signat : Núria Casaldàliga Pujol
Directora